

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Sankthans

Søndag om en uge er der sankthans, og det markeres en del steder i Sydslesvig. (Foto: FIA). Nogle af dem er at finde her.

Steen Schröder til valg

SSFs 2. næstformand Steen Schröder er foreslået som vicepræsident, når FUEN vælger Küssners efterfølger på lørdag.

De danske godt med

Ved den "kongelige dansk-tyske taffelfest" i Rendsborg i weekenden er de danske godt med.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 5

SOMMERCAMP

29. juli til 2. august 2019
i Hvide Sande *Gørlev*

SOMMERCAMP
HÅNDBOLD
FOR SJØV

for 8 til 15 årige piger og drenge

Tilmeld dig på www.dgi.dk/201914656002
senest den 17. juni 2019

Vesterled kalder – men kun til 17. juni

29. juli til 2. august afvikler SdU en håndbold-sommercamp på lejrskolen/ feriekolonien Vesterled på Holmslands Klit nær Hvide Sande for 8-15-årige piger og drenge. Tilmeldingsfristen ender mandag den 17. juni. Man tilmelder sig online på www.dgi.dk/201914656002. Men betaler ikke online. "Håndbold for sjøv" er 5 dage med håndbold på stranden og mange sjove oplevelser i sommerferien. Deltagelse koster 100 euro. Skal man have hjælp? Kontakt Christel Bonde på SdUs kontor, christel@sdu.de; 0461 14408 217.

KULTURAFTALE

I dag: Syng med Anke

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig inviterer til foredrag og sang i dag, torsdag den 13. juni kl. 18:30-20:30 på Regionskontoret, Lyren 1, DK-6330 Padborg. Til den 2. dansk-tyske sangaften har de inviteret Anke Spoorendonk, der fortæller om musikens betydning for hendes virke her i grænselandet. Sammen skal der synges nogle af de sange, der har været vigtige for hende i den sammenhæng. Efterfølgende byder Kulturaftalen på en god kop kaffe og et stykke kage, og der vil blive sunget lidt mere fra den dansk-tyske sangskat. Kirsten og Erik Rettig akkompagnerer Anke Spoorendonk og synger sammen med deltagerne. Arrangementet bliver simultantolket, og det er gratis at deltage. Tilmelding til kulturregion@region.dk. Alle er velkomne.

ac Anke Spoorendonk.

DANSK-TYSK "VERDENSARV-FEST"

Verdensarvs-fest
i Hedeby-Danevirke
den 30. juni

Welterbe
Haithabu-Danewerk

kl. 10-15 mangfoldigt program for børn og voksne i verdensarvs-kommunerne fra kl. 16 dansk-tysk MENNESKE-KÆDE og officiel overdragelse af UNESCO-BEVISET derefter fest og koncert med bl.a. Blum & Haugaard Band, Helene Nissen og Von Dü
Se hele programmet på www.ostseefjordschlei.de

Alle velkommen til at fejre Hedeby og Danevirke

Søndag den 30. juni fejres med en stor åben dansk-tysk fest, at vikingemetropolen Hedeby og det historiske danske grænseanlæg Danevirke er blevet UNESCO-verdensarv i 2018. Samme dag får delstaten Slesvig-Holsten overrakt det officielle bevis fra FNs kulturorganisation. Den 30. juni om formiddagen byder „verdensarvs-kommunerne“ langs med Danevirke på et mangfoldigt program for børn og voksne. Aktiviteterne omfatter både børneprogram, fællesaktiviteter, rundvisninger, rundture, musik og kulinariske tilbud.

MUSEERNE

Ved de to „verdensarvs-museer“ vil der være en række aktiviteter til at se på og deltage i. Ved vikingemuseet i Hedeby er der bl.a. mulighed for at høre vikingehistorier, se opvisninger, deltage i håndværk og ro på Slien. På Danevirke Museum, der bl.a. tilbyder bueskydning, vikingehåndværk og rundvisninger, viser delstatens arkæologer en splinterny udstilling på dansk og tysk om verdensarven Hedeby-Danevirke. Desuden kan der her på stedet købes et særligt frimærke, som Deutsche Post udgiver i anledning af dagen.

Fra kl. 10 til 16 vil der være en gratis shuttlebus, der transporterer gæsterne

til og fra de forskellige stationer ved Danevirke på tre forskellige linjer. To guidede cykelture giver lejlighed til at opleve en stor del af verdensarven på nært hold.

CENTRAL FEST

Om eftermiddagen fra kl. 16 er der central fest ved halvkreds volden i Hedeby. Den starter med en stor dansk-tysk menneskekæde på volden. Kl. 16.30 overdrager ministeren for international kultur i det tyske udenrigsministerium, Michelle Müntefering, UNESCO-beviset til Slesvig-Holstens ministerpræsident Daniel Günther på hovedscenen. Desuden deltager og taler en officiel repræsentant for Danmark ved denne lejlighed. Musikken står danske Helene Blum og Harald Haugaard for. Efter denne festlighed bliver der koncert på scenen fra kl. 17.15 til 22 med „Blum & Haugaard Band“, Helene Nissen, „Sheep's E-Band“ og det danske Ska-Band „Von Dü“. Desuden er der talrige boder med vikingetilbud.

Hele programmet kan ses (på tysk) på: <https://www.ostseefjordschlei.de/erleben/unesco-welterbe/> Den ny udstilling om verdensarven Hedeby-Danevirke på Danevirke Museum åbnes den 28. juni.

BAGGRUND

Den 30. juni 2018 udnævnte UNESCO vikingehandelsbyen Hedeby og fæstningsanlægget Danevirke til verdensarv. Hedeby har været Nordens største handelscenter i vikingetiden og haft kontakter helt ned til Sortehavsområdet. Danevirke har i mange århundreder udgjort Danmarks sydgrænse. Dette anlæg blev påbegyndt i 400-tallet og kontinuert udbygget frem til 1100-tallet. Med Danevirke blev der lagt grundlag for, at der nord for volden kunne opstå et samlet område. Det blev få århundreder senere til kongeriget Danmark. Danevirke er dermed Danmarks fødselsattest, ligesom Jellingestenene er dåbsattesten. De godt 30 km volde, grave og mure lukkede af for den jyske halvø på dens smalleste sted og er i dag Nordens største arkæologiske mindesmærke. Tilsammen udgør begge et spændende arkæologisk grænselandskab, der både vidner om en udfordret landegrænse mellem Danmark og de store frankisk-tyske riger og om stærke kulturelle og økonomiske forbindelser.

HELLIGÅNDSKIRKEN

Koncerter i Flensborg

Lørdag den 15. juni begynder en række af seks middagskoncerter med orgelmusik i Helligåndskirken. I den første middagskoncert spiller Helligåndskirkens organist Stephan Krueger musik af familien Bach med værker af bl.a. Heinrich, Johann Sebastian, Wilhelm Friedemann, Carl Philipp Emanuel Bach. Med "bøn" som tema kan man den 22. juni høre værker af bl.a. Léon Boëllmann, Christian Cappelen, Johann Sebastian Bach, Camillo Carlsen. I juli og august er der andre temaer: 27. juli: „Gak ud min sjæl“ - musik til sommertiden med af bl.a. Erich Stoffers, Bo Grønbech, Johann Speth, Justin Heinrich Knecht; 3. august: „Toccata“ (italiensk, af toccare, „at berøre“) med værker af bl.a. Johann Ernst Eberlin, Matthias Weckmann, Johann Sebastian Bach, Fredrik Sixten og 10. august: „2019 - 1919 - 1869“ med værker af bl.a. Clara Schumann (200. fødselsdag), Leif Kayser og Harald Fryklöf (100. fødselsdag). Koncertrækken slutter 24. august med musik fra Nordtyskland. Stephan Krueger spiller værker af bl.a. Heinrich Scheidemann, Diderik Buxtehude, Johann Nikolaus Hanff, Georg Böhm. Alle middagskoncerter begynder kl. 12. og varer en halv time. Der er fri entré.

SOMMERKONCERT

Mandag den 17. juni giver Helligånds-

VANDRINGER

Afgang fra Exe

Vandringer i Grænselandet, fredag den 14. juni til Varnæs Hoved: Ved en fejl er der i Sydslesvigkalen-

kirkens Kor under ledelse af organist Stephan Krueger sin traditionelle sommerkoncert i Helligåndskirken. I centrum står danske sommer- og aftensange og -salmer og motetter fra forskellige epoker. I første del synger Helligåndskirken Kor sommersange og -salmer "Naturen holder pinsefest", „Sommersalme“, „Hist, hvor vejen slår en bugt“ arrangeret af bl.a. A. P. Berggren, C.E.F. Weyse. Med „Alta trinita beata“ indledes anden del med motetter af Palestrina („Sicut cervus“), Bruckner („Locus iste“) og den norske komponist Ola Gjeilo „Ubi caritas“. Koret afslutter koncerten med aftensange og -salmer i satser af Erik Sommer („Ved aftentid når byen falmer“), Knud Jeppesen („Angelus“) und Niels la Cour („Fred hviler over land og by“). Koncerten begynder kl. 20. Billetter koster 5 euro.

BAROKMUSIK

Torsdag den 20. juni kl. 19.30 finder en orgelkoncert med virtuos barokmusik fra Italien sted med værker af bl.a. G. Frescobaldi, G. Tartini, G. Gentili G. Torelli, D. Scarlatti, T. Albinoni og Domenico Zipoli; også de populære mestre Antonio Vivaldi og Arcangelo Corelli er på programmet. Bruhn-orglet spilles af Wieland Meinhold, universitets-organist i Weimar. Kl. 18.45 fortæller han om koncerten. Fri entré.

deren blevet skrevet: afgang fra Lornsendamm, men det er fra Exe.

UGEN DER KOMMER

- 14. SSF, Det humanitære Udvalg: Vandringer i grænselandet – Varnæs Hoved, fra Exe i **Flensborg** kl. 9.30
- SSF, SdU og Flensborg Bibliotek: Sommerfest "Vilde Valdes Gilde" på biblioteket kl. 15
- SdU: New Stars Contest i Volksbad kl. 19.30
- SSF-distrikt **Dannevirke**: Sommerfest ved Danevirkegården kl. 18
- Slesvig** SSF-distrikt Frederiksberg: Grillaften bag Slesvighus kl. 19
- 15. SdU: Fodboldskole for 5-7-årige i Idrætshallen, **Slesvig** 15. og 16.6. Helligåndskirken **Flensborg**: Middagskoncert med Stephan Krueger kl. 12
- Danmarks-Samfundet: Distrikter og foreninger deltager i flag- og faneoptoget i **København** i anledning af Dannebrog 800 års dag
- De danske foreninger i **Jaruplund, Veding** og **Sankelmark**: Koncert med Sønderjysk Pigekor, Juniorkor og Jaruplund Skoles Kor i **Jaruplund** Danske Kirke kl. 14
- SSF **Rendsborg-Egernfærde** amt: Havetur til Fyn
- Koncert med SKURK på A.P. Møller Skolen
- SSF-distrikt **Satrup/ Haveltoft**: Udflugt til Hedebymuseet **Haithabu** i private biler kl. 9.30
- SSF-distrikt **Nybjerg**: Madaften med grill ved forsamlingshuset kl. 18
- 16. **Harreslev** Kvindeforening: Tur til **Hamburger** Fischmarkt fra skolen kl. 4
- SSF-distrikt **Skovby**: Familieeftermiddag med kaffe og grillmad i Hærvejshusets have kl. 14.30
- 17.

- Helligåndskirken **Flensborg**: Sommerkoncert med Helligåndskirkens Kor kl. 20
- Flensborg** SSF-distrikt Nord: Bingo i Diabetikerklubben i menighedshuset kl. 14
- Harreslev** Eldreklub: Lotto med Irmi på skolen kl. 14.30
- SSF-distrikt **Hatsted**: Vadehavsdag
- 18. SSF: Årsmødeevaluering på Slesvighus kl. 18.30
- Lyksborg** Kvindeforening: Sommerudflugt til **Kolding** og Skamlingsbanke fra ZOB kl. 13
- Skovlund** Eldreklub: Sommerudflugt til **Logumkloster** og omegn fra skolen i **Skovlund** kl. 10
- Store Vi** Kvindeforening: Hygge og snak i skolens forhal kl. 19.30
- Skovby** Seniorklub: Hyggeeftermiddag i Hærvejshuset kl. 15
- SSF-distrikt **Bøglund**: Hobbyeftermiddag i forsamlingshuset kl. 14.30-17
- 19. Aktive Kvinder **Flensborg**: Stor kanaltur med Freya
- Egernfærde** menighed: Senioreftermiddag i havestuen kl. 15
- SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30
- 20. Helligåndskirken **Flensborg**: Orgelkoncert med Wieland Meinhold kl. 19.30
- SSF- og SSW-distrikt **Store Solt**: Kaffe, hygge og bogbus, **Mollebro** Forsamlingshus kl. 15
- SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
- SSF **Gottorp** amt + Voksenundervisningsnævnet: Dansk samtalsalon med Lisbeth Bredholt Christensen på Slesvighus kl. 19.15 – 20.45

GUDSTJENESTER

Trinitatis, søndag, 16. juni, Joh. 3, 1-15

Aventoft Menighedshus, 9.30, Parbo Egernfærde, 14, indsættelse FL Ansgar Kirke, 10, Kirkegaard FL Helligåndskirken, 10, Ørsted FL Sct. Hans, se Sct. Jørgen FL Sct. Jørgen, 10, Egeris, konfirmandskrivning Harreslev, 11.30, Böll, konfirmandskrivning Jaruplund, 10, Strelow Lyksborg, 10, Møller

Læk, 11, Parbo Nybjerg, 10.30, Olesen Satrup, 10, Hougese Tønning, 11, Jørgensen, konfirmandskrivning Valsbølhus, 14, Strelow, konfirmandskrivning Vesterland, 10.30, Jacobsen

LØRDAG, 15. JUNI Arnæs sognekirke, 12, dansk/ tysk

MIDTANGEL

På lysstøberi i Stenfeld.

(Foto: privat)

Seniorklubben 65+ inviterer

Torsdag den 27. juni byder klubben på en udflugt til Årø med afgang fra Satrup ZOB kl 9.30. Der er 44 pladser i bussen. Medlemmer og gæster er velkomne. Turen koster 35 euro for medlemmer og 40 euro for gæster. Inkluderet i prisen er middag (dansk bøf og fløderand med frugt), en guidet tur på øen og eftermiddagskaf-

fe med lagkage. Der er enkelte ledige pladser endnu. Tilmelding til Erika på 04623 7251 eller Christa 04635 600 senest den 20. juni.

KERZENHUUS

Midtangels Seniorklub 65 plus var forleden på tur til lysstøberiet Kerzenhuus i Stenfeld ved Sdr. Brarup. Der

var kaffe og Apfelstrudel med is og vanillesovs til at starte med. Siden fik man en instruktion om at trække lys eller skåle til fyrfadsllys. Der var tilmeldt 24 seniorer. De havde en rigtig hyggelig eftermiddag og fik selvlavede lys med hjem.

Chr.

BENNETGAARD

Gæster og værter.

(Foto: privat)

Hele holdet takker

I begyndelsen af maj var vi 12 damer plus en herre, der havde et dejligt ophold på hvile- og rekreationshjemmet Bennetgaard via Dansk Sundhedstjeneste i Flensborg. En stor tak til Lola og Jan, Jette og Ce-

cilie. Der blev sørget for altid lækker mad på bordet og et godt program med koncert på Rødding Højskole og i Skrave kirke. Udflugten gik til Sandskulpturfestivalen i Søndervig.

Hele holdet sender en hilsen og melder gerne til igen.

Christa, på holdets vegne

FØDSELSDAGSFEST/ HUSBY

Dannebrog 800 år

Husby Danske Skole, børnehaven og SSF Husby inviterer til fødselsdags- og kagefest med masser af hygge i morgen, fredag den 14. juni kl. 15-17 på skolen. Der serveres kaffe og drikkevarer. Tag gerne en kage med. Og pak din picnic-kurv og vær med. Der er sjov, lege, bl.a. sminkning til børn. Hygge m.m. til de voksne. Husk at tage eget bestik, tallerkener, kopper og evt. tæppe med. Festen aflyses ved regnvej.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis. Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Bernd Engelbrecht, Lars Erik Bethge

Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76 24939 Flensborg Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122 Internet: www.syfo.de e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

SKOVLUND-VALSBØL

Sankthans for store og små

Alle foreninger, skolen og børnehaven i Skovlund-Valsbøl indbyder børn og voksne til sankthans-aften på Valsbølhus søndag den 23. juni kl. 17.30

Der bliver andagt ved Alena Strelow, fællessang når bålet tændes, båltale ved Bodil Meyer fra Vanderup, rund-

boldkamp (børn mod voksne) og hygge, spisning, snak og leg. Grillpølser med salat og brød, kaffe med kage og forskellige drikkevarer kan købes.

Tovholdere er Alena Strelow (04639-823) og Kirsten la Cour (04639-782402).

SSF EGERNFØRDE

Sankthans i haven

SSF Egernførde inviterer sammen med kirken og SSW til sankthansfest i Medborgerhusets have søndag den 23. juni kl. 18.

Årets båltaler er egnens nye præst Ulrich Vogel. Frehr & Nissen underholder med dejlig sang og musik. Som man plejer, køber bestyrelsen kød til grillen, og alle tager en lækker salat eller brød med til en fælles buffet.

SSF-distriktet beder dog om et lille til-

skud til udgifterne, da kassen er tom, og tager derfor 2,50 euro per voksen for al det kød / pølser, man kan spise. Børn deltager gratis.

Drikkevarer kan købes til rimelige priser. Af hensyn til indkøb af kød bedes om tilmelding senest den 20.6. kl. 12 per mail til Fred Witt: ssf-egernfoerde@t-online.de eller tlf. 0172 6208 135.

SSF RENDSBORG

Sankthans med spejdere

SSF Rendsborg og spejderne inviterer til sankthansfest i Borgsted på Treidelweg ved stranden søndag den 23. juni kl. 16.30.

Hvis vejret tillader det, kan børnene lege og bade. Grillmad kan købes, salat til buffeten

medbringes. Husk at medbringe tallerken og bestik samt siddeunderlag. Bålet tændes ved 19-tiden, båltalen holdes af Jan Christian Raetsch, mens heksen, som børnehaverbørnene har lavet, sendes til Bloksbjerg.

SOMMERBOGEN

Børn og unge behøver ikke kede sig i sommer(feri)en. (Foto: Hanne Hvattum)

Læs, mal, film og vind

Sommerbogen 2019 fra 14. juni til 24. august er Danmarks største og Sydslesvigs sjoveste læsekonkurrence for børn i alderen 7 -14 år.

Sommerbogen og bogmærker i Sydslesvig: Læs og anmeld mindst 5 danske bøger med selsedler.

Mal det flotteste bogmærke. Hent læsestof, bogmærker og selsedler på dit bibliotek og i bogbussen fra 14. juni.

Aflever, send eller mail dine selsedler og bogmærker til biblioteket eller bogbussen senest 24. august. Hvad kan du vinde i Sydslesvig-konkurrencen? Biblioteket trækker 10 vindere i læsekonkurrencen og kårer de tre flotteste bogmærker 30. august. Du kan vinde bøger og sejt tegnegrej.

Sommerbogen på BIBLO.DK Anmeld mindst tre bøger på BIBLO.DK.

Brug dit unilogin. BIBLO-juryen finder 5 vindere af Sommerbogens anmelderpriser: Sommerbogens Anmelderpris: Bedste Tekst (7-11 år), Bedste Video (7-11

år), Bedste Tekst (12-14 år), Bedste Video (12-14 år) og Den Heldige. De 5 vindere får hver lov at tømme en boghandel på fem minutter. Du skal uploade mindst tre anmeldelser til BIBLO.DK for at kunne vinde én af Sommerbogens anmelderpriser. Du kan vinde, uanset om du har anmeldt en god, sjov, kedelig, sød, uhyggelig eller trist bog - det vigtigste er, at din anmeldelse viser din læselyst, og hvad du selv synes om historien på en kreativ måde. Udover de 5 anmelderpriser er der også bogpræmier på BIBLO.DK hver dag under Sommerbogen. BIBLO trækker lod blandt alle anmeldelserne, der er lavet hver dag, og hvis du er heldig, er det måske din anmeldelse, der trækker som dagens vinder.

Hver uge finder de også ugens bedste anmeldelse – så der er masser af chancer for at vinde en af de fede præmier i Sommerbogen. Sidste år skrev og filmede børnene 16.301 anmeldelser hen over sommeren.

SSF RENDSBORG-EGERNFØRDE

Kongsdal Åben Have

(Foto: KÅH)...

På havetur nordpå

SSF Rendsborg-Egernførde drager på havetur til Nordfyn nu på lørdag den 15. juni med afgang kl. 8 fra Medborgerhuset i Egernførde og med opsamling i Flækkeby/ Fleckeby og Skovby/Schuby.

Der er plads til nogle spontane tilmeldinger endnu. Disse bedes kontakte amtskonsulenten direkte på mobil 0176 8483 1114. Her fås også yderligere information.

Målet er Kongsdal Åben Have på Nordfyn, et overdådigt parkanlæg, og De Japanske Haver på Sydbyn, ligeledes aldeles imponerende.

Hjemme igen i Egernførde er man ved 19-tiden. Det koster 29 euro for SSFere at være med. Ikke-medlemmer skal af med 34 euro.

... og De Japanske Haver på Fyn er klar til at modtage haveinteresserede fra Sydslesvig. (Foto: DJH)

SSF HUSUM & HATSTED

Fælles sankthans

Også i år går de to SSF-distrikter i Husum og Hatsted sammen med de lokale spejdere om en hyggelig sankthansfest.

Den finder sted bag forsamlingshuet i Hatsted, De Straat 17 søndag den 23. juni, og den begynder allerede klokken 17, så også børnene kan være med.

Båltaler er i år Elsbeth Ketelsen, der er formand for SSF Sydtonder Amt.

For den musikalske underholdning står Esben Langkniv, der tidligere har spillet til ølsmagning i Husum og ved julefrokosten i Bredsted sidste år.

Og naturligvis bliver der brændt sankthansbål og grillt pølser, som det nu hører sig til ved en sankthansfest. Der er knebent med parkeringspladser ved forsamlingshuset, så man må regne med at skulle holde et stykke derfra, hvis man kommer i bil.

Elsbeth Ketelsen holder båltalen i Hatsted. (Foto: SSF)

Esben Langkniv, en gammel kending på egnen, underholder. (Foto: Peter Hansen)

LADYWALK 2019

Sort på hvidt: Sydslesvig-holdet var næststørst. (Fotos: SdU)

Deltagerne fra Sydslesvig.

Hurra, vi vandt sølvpokalen

Under navnet "Team Sydslesvig" deltog for 4. år i træk kvinder fra SSF Harreslev og SdU, støttet af Sundhedstjenesten, DSH, Humanitært Udvalg og Skoleforeningen, i Danmarks største endagssevent, Ladywalk i Sønderborg. 119 velgående kvinder tog glade og forventningsfulde afsted sidst i maj i de to busser, som SdU havde sponsoreret, mod Sønderborg. Vejret var

behageligt til aftenens travetur. Spændende er det altid at få udleveret årets fine T-shirts og en rygpose med lidt godt i. I år var farven en frisk lys/mørk grøn tone. Hvert år får ny farve, og fantastisk ser det ud i naturen, når de farverige T-shirts bevæger sig afsted på 7 eller 12 km-ruterne. Ved velkomsten blev de seks største grupper omfattet. Fra tidligere år ved vi, at det udløser

en pokal til de tre største hold, og stor blev vores glæde, da vi så, at vi var blandt de tre største, ja vi kom endda på en 2.-plads kun overhalet af Danfoss, som selvfølgelig igen fik en 1.-plads. 2.-pladsen udløste en flot sølvpokal. Med musik ved Sønderborg Garden sendtes deltagerne afsted fra SFS Hallen. Hurtigt begyndte både snakken og fødderne at gå i rask trav. Ud af de

119 kvinder var der 32, der gik den store rute på 12 km. Efter turen kunne vi nyde lidt godt til ganen, få en hyggelig sludder i hallen, og ude ved bussen var der en lille belønning i form af et glas sekt, inden vi steg ind i busserne, og trætte gik det igen hjemad mod Flensborg, en dejlig oplevelse rigere og opsat på at skulle deltage igen til næste år. Tak til alle jer, der deltog i dette ar-

rangement i år; vi ses igen mandag den 25. maj 2020. En ekstra lykønskning til Kerstin Brix, der vandt en af præmierne på deltager nummeret i rygposen: En rygsæk med godter fra Valsemøllen.

Jytte Møller,
Rene Lange

FUEN-KONGRES I SLOVAKIET

Steen Schröder vicepræsident-kandidat

Når mellem 150 og 250 delegerede fra anslået 70 nationale mindretal og folkegrupper i Europa i disse dage og frem til søndag mødes til FUEN-kongres i Bratislava-området i Slovakiet, er det for at skabe øget opmærksomhed omkring nationale mindretal i Europa, for at informere hinanden om deres respektive aktuelle situation og for at præsentere pluk af deres kultur og politiske ståsted. Værter for kongressen er foruden selve mindretalsunionen FUEN de hjemmehørende to mindretal: det ungariske fællesskab i Slovakiet og den karpateriske forening.

VALG

Efter en årrække på posten som den ene af flere FUEN-vicepræsidenter har SSFs fhv. formand Dieter Paul

Küssner bebudet ikke at ville fortsætte. Men da det er SSF som en af grundlæggerne af FUEN magtpåliggende også fremover at have indflydelse på FUENs fremtidige arbejde, hvilket også er dagsordenspunkt på kongressen, har SSF bedt sin 2. næstformand Steen Schröder kandidere som ny vicepræsident. Steen Schröder har indvilget og bebuder, at han vil indbringe de positive erfaringer, man mindretalspolitisk har gjort i det danske-tyske grænseland, og de holdninger, det danske mindretal - og for så vidt også det tyske i Sønderjylland - står for i det europæiske mindretalsarbejde, hvor både EU men også visse nationale mindretal er svære at bide skeer med. Steen Schröder er jurist og kunst- og kulturkender, SSF-forretningsudvalgsmedlem i over 10 år, og p.t. 2. næstformand. Det er hans agt at engagere sig politisk udadtil til fordel for FUEN og organisatorisk- og demokratisk-udviklende indefter. Ikke mindst en forbedring af sinti & romaernes situation i Europa er ham magtpåliggende. Bahne Bahnsen, formand for Friisk Foriining, der ligeledes deltager i kongressen, har bebudet også at ville kandidere som vicepræsident. Fhv. SSF-generalsekretær Gert Wiencke foreslås genvalgt som FUENs revisor, et hverv, han har haft siden 2005. SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen foreslås genvalgt som medlem af Europæisk Dialog Forum, hvor han med sin baggrund og sit dansk-tysk-europæiske netværk har ageret talsmand siden 2013 og fået udbygget kontakterne til medlemmerne af Europaparlamentet og EU-insti-

tutionerne på trods af til tider knappe ressourcer. Målet er fortsat at få etableret en intergroup for mindretalsanliggender i det nye Europaparlament.

KONGRESSEN

Kongressen 12.-16. juni byder bl.a. på et "mindretalsmarked", hvor de

forskellige mindretal bidrager med kultur, sprog, musik, dans, traditioner, informationsmateriale og smagsprøver af kulinariske art. Og på et tilbageblik over 70 års arbejde med og for mindretalsrettigheder i Europa i form af en rundbordsamtale med præsident Lorent Vincze

og fhv.præsidenter. Samt en debat om fremtiden, en 70 års jubilæumsreception, en situationberetning fra Ukraine og Slovakiet - samt selve delegeretmødet med valg.

SSF indstiller Jens A. Christiansen til medlem af Europæisk Dialog Forum. (Foto: SSF)

SSF opstiller Steen Schröder som kandidat som Dieter Paul Küssners efterfølger som FUEN-vicepræsident. (Foto: Fla)

SSF foreslår genvalg af Gert Wiencke som FUEN-revisor. (Foto: FIA)

SPORSKIFTE MARKERER

Dannebrog faldt fra himlen i 1219, fortæller sagnet.

800-året for Dannebrog

Lørdag den 15. juni fejrer Sporskifte danske menighed og SSF Sporskifte, at det danske flag, Dannebrog, faldt ned fra himlen denne dag i 1219. De hejser Dannebrog kl. 9 ved Det Danske Hus, og bagefter inviteres alle på morgenkaffe. Arrangøren håber, der er mange, der sammen vil fejre 800-året for Dannebrog. Tilmelding ikke nødvendigt.

LIDT HISTORIE

En kilde fra 1200-tallet fortæller, at Dannebrog viste sig, mens den danske hær i Estland kæmpede i Lyndanisse - i dag Estlands hovedstad Tallinn.

Esterne var hedninge, og danskerne kom for at udbrede den kristne tro. Ærkebiskop Anders Sunesen ledsagede kong Valdemar den 2. (Sejr). Ifølge krønikeskriveren Henrik af Letland forsøgte esterne at snyde kongen »med fredens sprog, der var bedrag.« Men derefter gik esterne til angreb, hvorpå mange danske krigere døde. Så tog danskerne hævn, hjulpet af tyske krigere, og sendte esterne på flugt.

Fanen er et tegn fra Gud, så det signalerer, at de danske kristne har fået en særlig, guddommelig opgave. En kristen hær, der går i krig under korssets tegn.

»Kongen og bisperne takkede Gud for sejren, som han havde givet dem over disse hedninge,« lyder det fra Henrik af Letland.

Kort tid efter vendte Valdemar tilbage til sit rige, og krønikeskriveren redogør for en besværlig tid for den

danske hær og de ledsagende præster i deres forsøg på at omvende befolkningen.

Danskerne havde sejret, men de måtte erkende, at de ikke var de eneste, der gjorde krav på Estland.

Tyske missionærer og ordensbrødre etablerede sig i det meste af Estland, mens danskerne kun holdt fast ved området omkring Tallinn.

Situationen var så besværlig, at kong Valdemar Atterdag i 1346 solgte Estland til Den Tyske Orden, der længe havde truet danske interesser.

Dannebrog bliver taget i brug som kongefane af Valdemar Atterdag i midten af 1300-tallet, altså næsten 150 år efter det ifølge sagnet falder ned fra himlen.

Der var stor symbolværdi i farverne rød og hvid, fordi de symboliserede blod og renhed. På den måde var de knyttet til den bibelske fortælling om Jesus og viser, hvor vigtigt det var for kongemagten at vise sin forbindelse til det guddommelige som korsset symboliserer i flaget.

Fanen fra Estland blev et vigtigt klenodie for den danske hær i flere hundrede år efter slaget i Estland, og hæren havde det med i kamp op igennem 14- og 1500-tallet, indtil det blev for slidt.

Den himmelfaldne fane endte sine dage i domkirken i Slesvig i midten af 1600-tallet, hvor Dannebrog var blevet et kendt symbol for landet Danmark.

Th/Sporskifte

AKTIVITETSHUSET

Begrænset sommeråbning

Aktivitetshuset i Flensborg meddeler, at åbningstiderne i perioden 17. juni – 9. august er begrænset til mandag-torsdag 10-16, fredag 10-14.

Der er ingen vejledning i værkstederne og ingen service til møderne i nævnte tidsrum.

RENDSBORG 14.-16. JUNI

Kongelig taffelfest

For 2. gang fejrer Rendsborg en tysk-dansk festtaffel i hjertet af det barokke og centralt placerede Nyværk. Ud fra den historiske Paradeplads forløber gaderne, som siddeordningen ville se ud ved en kongetaffel – sådan opstod idéen dette arrangement med udgangspunkt i kulinariske taffelarrangementer.

Men som dengang og nu handler det ikke kun om god mad og drikke. Når der var festtaffel, blev der også handlet, og sådan er det også i dag. På markedet med kunsthåndværk kan man gå på opdagelse efter nyt og nyttigt. Og også de små, fine butikker i Kongensgade holder selvfølgelig åbent fredag og lørdag. Den officielle åbning er fredag, 14.6. kl. 12. Lørdag og søndag 11 – 18 er de

danske foreninger fra Rendsborg og Bydelsdorf også på pladsen med informationer om deres virke og mindretallet. Spejderne Ejdergruppen viser desuden mini-museum omkring spejdernes historie. Søndag kl. 14 optræder Ejderskolens kor, og skolens elever præsenterer i anledningen af 800-års jubilæet informationer omkring Dannebrog.

VISER DANSK KUNST

I anledning af den 2. tysk-danske taffelfest i Rendsborg viser Atelier 24 i samarbejde med SSF atter kunst fra Danmark.

Denne gang udstiller Svjetlana Dosen og Paula Kaniewska fra Rendsborgs venskabsby Ålborg sammen med Renate Basten og Jürgen Baum under overskriften: "Menneske – grænse".

SOMMERKONCERT MED SKURK

SKURK.

(Arkivfoto)

På lørdag i Slesvig

Lørdag den 15. juni kl. 19.30 giver SKURK – SKoleforeningens UnderholdningsoRKester - sommerkoncert i festsalen på A.P. Møller-Skolen i Slesvig.

Midt i et travlt skoleforår med konfirmationer, klasserejser og studentereksamen findes der plads til endelig at præsentere resultatet af sæsonens orkesterarbejde.

De 37 musikere og sangere glæder sig til at fremføre et spændende og alsidigt program, som de har arbejdet med ved 8 lørdagsprøver på den tidligere Christian Paulsen-Skole i Flensborg, samt en øveweekend på Christianslyst.

SKURK har denne sæson arbejdet med musik under overskriften "Den

nye verden/ En ny verden".

Inspireret af en rejse til Canada sidste sommer, har orkestrets ledere Bente og Bjarne Stenger-Wulff fundet frem til musik, der på hver sin måde belyser temaer som udvandring, længsel, kærlighed og natur. Der bliver også plads til mere eksotiske temaer som "indianere" og "dinosaurer".

Musik har gennem tiderne åbnet for mange nye verdener og temaet fortolkes derfor også mere abstrakt. Der bliver musik af bl.a. Bach, Dvorzak og Kiagiri, Simon og Garfunkel og de danske bands Tøsedrengene og Nephew – blot for at nævne nogle. Mere skal ikke afsløres her. Traditionen tro spiller SKURK musik hentet fra den klassiske såvel som fra den

rytmiske genre og der er lagt op til en festlig aften med et dygtigt og super veloplagt orkester.

Foran SKURK står tre talentfulde unge sangerinder – Ane Schöler, Rebecca Ellendt og Emma Nissen. De synger sammen med SKURKs mangeårige sangerinde Helene Frank, der som noget nyt har coachet sangergruppen gennem sæsonen.

Årets gæsteinstrument er oboen. Den spilles af tidligere solooboist ved Schleswig-Holsteinisches Landes-Sinfoniorchester Enrico Raphaelis.

Til at lede publikum vel igennem aftenen er konferencier Birte Überleer. Billetter koster 5 euro og købes ved indgangen.

PÅ BIBLIOTEKET I FLENSBORG

Vilde Valde-sommerfest

Alle børn, forældre, bedsteforældre og andre, der har lyst til en festlig eftermiddag, inviteres til Vilde Valde-fest med koncert med Sille & Palle, kartoffelopgravning og fejring af Dannebrog på Flensborg bibliotek fredag, 14. juni kl. 15-17.

Som optakt til festen har biblioteket gennem foråret allieret sig med tre børnehaver, der har dyrket kartofler i bibliotekshaven. De har været på jævnlige kartoffelbesøg, vandet og passet deres kartofler - og naturligvis

fået kartoffelhistorier og sunget kartoffelsange. De tre kartoffelbørnehaver er Kilseng Børnehave, Kobbemølle Børnehave og Skovgade Børnehave, og de er nu alle eksperter i kartoffel dyrkning.

Igen i år er der konkurrence om, hvem der har dyrket den største og den tungeste kartoffel. Hvem det bliver, afsløres først på selve festdagen og "den gyldne vandkande" - som er en vandrepokal - skal finde nye ejere for det næste år. Og der er andre fine

premier på spil til børnehaverne. Vilde Valde-festen foregår i Bibliotekshaven på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, hvor bibliotekets personale sørger for hyggelige rammer og håber på at gæsterne kommer med det gode humør til en sommer eftermiddag med musik, sang og lidt godt til ganen.

Der er gratis adgang, men biblioteket beder om tilmelding af hensyn til mad og drikkevarer.

IMBE

WIR SIND DABEI!

**KUNST.
HAND.WERK**

**KÖNIGLICH.
SPEISEN**

KULTUR

TAFELFEST

RENDSBURG

PARADEPLATZ

D

DEUTSCH

ÄNISCH

14.-16.6

www.tafelfest.de

